

^{1 2}ov - ca, ^{1 2}med - ved, ^{1 2}iv - je, ^{1 2}slam - nik, ^{1 2}Jur - če.

(Pravilo. — Na pr. — Naloga.)

(Dalje prih.)

Književstvo.

Lepo darilce slovenski deci.

Uže lansko leto ob sklepu šol smo se nadejali, da bode knjižica „**Slike iz otroškega življenja**“, katero je „Narodna Šola“ obljubila na svetlo dati, izgotovljena, in da bi se bili v občem zboru o tem novem društvenem podjetji zopet drugi ukrepi storili gledé na slovstveno delovanje v prid mladine. Vsakovrstne ovire so prišle vmes, da se knjižica največ zaradi barvanih slik ni mogla prej dodelati. Radostno torej javljamo, da je zdaj majhno, a jako zanimivo delce beli dan zagledalo. Knjižica obsega 12 barvanih slik in k vsaki nam je naš nadepolni tovarš-pesnik Anton Funtek zložil jako mično pesnico, s katero priprosto podobico oživlja ter ji dodava v krasni, otroškemu umu jako prikladni besedi, kar risar ni mogel izraziti. Torej v dovršeni vezani besedi podaja knjižica nežni mladini zabavnega berila poleg pisanih, otrokom toliko priljubljenih slik. Majhna, nešolana a tudi učeča se šolska mladež se bode kratkočasila s to zbirko. Vse slike kažejo vsakdanje prizore iz otroškega življenja in iz pesnic pa se razvijajo npravstvena vodila otrokom v svarilo ali v spodbudo. — Knjižica je trdno brošurana in platnici ste okinčani s čedno sliko. Tisk je velik in prav čist; otroci si torej ne bodo oči kvarili nad razločno pisavo.

Knjižica stane 25 kr. Pri naročilih na več izvodov se poštnina primerno zmanjša.

Za šolske knjižice, v katerih do zdaj nismo imeli skoro nič berila za majhno deco, je ni primernejše knjižice, zato naj bi vsaka omislila si par izvodov in po jeden hranila dosihmal, ko bode prvi vsled posejevanja že obrabljen in poškodovan in ker je upati, da se knjižica po vsem Slovenskem kmalu razširi in razproda.

Stariši, ki ob praznikih, Božiču, sv. Miklavžu, pri godovih in pri drugih prilikah svoje otroke obdarujejo, naj bi jim kupovali to domače delce. Istotako so te „slike“ lepo darilce majhnim šolarčkom, katerim se dostikrat ne vé kaj dati v dar poleg molitvenika.

Nadejamo se, da se bodo „Slike iz otroškega življenja“ po vsem Slovenskem razširile; kajti knjižica je prva nastopnica pri nas še nepoznanega genra. Za skupljene novce bode „Narodna Šola“ zopet kaj novega na svetlo spravila; zato bode vsak rodoljub nesebično to podjetje gotovo rad podpiral. Odbor pa si šteje v prijetno dolžnost, gospodu pisatelju in vsem blagim dobrotnikom, ki so s prostovoljnimi doneski še v pretečenem letu blagodušno pripomogli, da se je nekaj tudi nabrala potrebna vsota za pokritje stroškov.

Naročila vzprejemajo: „Narodna Šola“ v Ljubljani in tudi bukvarji, pri katerih bode zaradi provizije cena nastavljena na 25 kr.

Za odbor: F. Stegnar.

Učilo za slovenske šole. „**Nazorni nauk v podobah**“ 24. natis. F. Tempsky v Pragi. Cena v kartonovem zvezku 6 gld. 66 kr., na posameznih tablah za obešanje 14 gld. — To je novo učilo, ki bode vsem slovenskim šolam dobro došlo. Sicer smo prepričani, da ni stare slovenske šole, ki bi bila brez takega učila za nazorni nauk; taka nemarnost bi se jej ne mogla odpustiti. Le novi šoli bi se kaj takešnega mogli spregledati. Toda stare šole so to učilo, ki se posebno na nižji in srednji stopinji mnogo rabi, gotovo že zelo obrabile. Kadar se torej šola tako učilo naročuje, naj seže po teh lepih slikah, ki so prav primerne za vsako šolo. Znana firma F. Tempsky izdaja vselej kaj pripravna in cena učila. V tem natisu, h kateremu je J. Lapajne slovensko kazalo preskrbel, je 86 tabel. Na knjigi je vse hvalevredno; le tiskovna pomota na čelu „podobach“ (česki „ch“ je naš „h“) je nekoliko neljuba. Sicer pa je tolo priporočamo učiteljstvu.

Dopisi.

Iz Žalca. Celjsko učiteljsko društvo imelo je v 10. dan junija t. l. svoje mesečno zborovanje. Navzočih 16 udov. Gospod prvosednik otvori sejo ob 11. uri, predstavi novo pristo-

pivšega uda gospdč. J. Kalmus, učiteljico privatne dekliske šole v Celji, in omeni, da je gosp. prof. M. Žolgar pristopil k društvu kot podporni ud. — Po prečitani in odobrenji zapisnika zadnje seje sledi »Učni poskus iz somatologije« gosp. A. Brezovnika. Govornik si je izbral učno sliko »Oči« za višjo skupino, katero je po sledeči dizpoziciji metodično obravnaval: 1. namen oči; 2. obrvi; 3. trepalnice; 4. vejice; 5. zrklo: a) kaj je? b) kje leži? 6. oblina (kože). — Sedaj naj učitelj okó narisa na šolsko tablo. — 7. beločnica; 8. roženica; 9. žilnica; 10. zenica ali punčica — siva slepota; 11. mavrica; 12. mrénica — črna slepota; 13. steklovina; 15. leča; 16. Kaj zna škodovati očém? luč: a) premočna, b) preslaba, c) trepetajoča, d) menjajoča. 17. mēr luči (od leve strani), kratkovidnost in dolgovidnost. Očém še škodujó nesnaga, dim, prah, vročina. Po tém temeljitim govoru govori J. Rupnik o trtoreji, kakó se trte izrežajo, sadijo v vinograde, kakó se pozlahtnujejo po raznih metodah in sicer: a) s kopuliranjem, b) sē sedlom, c) po Kecovi metodi in d) v zelenem stanu. Tudi ta govor bil je jako poučen in instruktiven. Pri četrti točki dnevnega reda: »Pogovor o knjigah za šolske knjižnice« udeleževali so se debate gg. Brezovnik, Jarc in Rupnik ter se konečno na predlog g. Brezovnika sklene, da se sestavi imenik vseh slovenskih knjig, ki so za mladino sposobne ter se smejo v šolske knjižnice uvrstiti. — Na predlog g. Kocbeka bode prihodnje zborovanje dné 8. julija t. l. v Zalci. Zajedno se pa tudi povabi »Savinjsko učiteljsko društvo«, da priredi svoje zborovanje skupno s celjskim učiteljskim društvom. — Na mnogobrojno snidenje tedaj prihodnjic v Zalci. — k.

Od Kolpe v 2. dan julija 1886. l. Učitelji Črnomeljskega okraja imeli smo v 30. dan junija svojo letno skupščino v Črnomlju. — Precej po 9. uri zjutraj otvoril je gosp. predsednik, c. k. okrajni šolski nadzornik, sejo in zbrane tako-le ogovoril:

»Slavni zbor! Z veliko radostjo pozdravljam vse čast. gosp. učitelje in gospdč. učiteljice, ki ste se v popolnem številu zbrali k današnjemu zborovanju. Slavna gospoda! število naše bilo bi večje, ako ne bi bilo Vsemogočnemu dopadlo, to število skrčiti, ter v boljše življenje poklicati tri naše tovariše in sicer v 31. dan decembra 1885. l. čast. g. Rajmunda Kalana, župnika in pomožnega učitelja na Vrhu, v 14. dan aprila t. l. marljivega učitelja Janeza Anžička v Metliki in v 10. dan junija t. l. našega preljubega tovariša in prijatelja nadučitelja Janeza Schillerja v Semiču. Prepričan sem, da nas je zguba teh še mladih in čvrstih tovarišev zelo užalila; toda Bog jih je dal, on jih je tudi vzel; nam pa bodo ostali vedno v blagem spominu. V imenu vseh izrečem: Naj v miru počivajo in bodi jim zemljica lahka! (Zbor vstane.)

Na dalje naznanjam, da je naš učiteljski stan zapustila bivša učiteljica v Dragatušu gospodičina Kristina Železnik, koja se je poročila z gosp. Fran Kuraltom, grajsčakom v Turnu. Na njeno mesto prišla je gospdč. Ludovika Košenini, katero imam čast sl. učiteljstvu predstaviti. G. nadzornik predstavi tudi učitelja privatne nemške šole na Maverlu gosp. Josipa Deutschmanna.

Za zapisnikarje se izvolita gosp. nadučitelj J. Bantan in gospdč. učiteljica L. Košenini oba iz Dragatuša.

Opazke gospoda predsednika so bile popolnoma stvarne in nekako take: Kar sem o priliki inspekcij nerednega ali sploh pomanjkljivega opazil, bodi si pri pouku v posameznih predmetih ali drugih šolskih zadevah, na to sem opozoril dotičnega učitelja ali šolskega voditelja precej in bilo je sim ter tje tudi potreba od sl. c. k. okraj. šol. sveta kako opozorilo doposlati, vender je bilo vse to manj pomenljivo in morem z veseljem izreči, da so šolski uspehi sploh ugodni in da učiteljstvo dobro napreduje.

Jezikoslovni pouk precej zadostuje, vender moram, kakor vsako leto, tudi letos dostaviti, da gledé spisja še zmiraj nekateri učitelji prave metode ne porabljajo. Premalo se gleda na to, da bi otroci kako šolsko nalogo samostojno, brez pomoči učitelja naredili. Naloge se morajo pregledati, klasificirati in potem v šoli popraviti, pri kateri priliki se morajo otroci na razne napake opozoriti. Ako učitelj strogo gleda, da otroci lepo in prav naloge izdeljujejo ter jih domá radi pokažejo, potrudili se bodo tudi otroci zadostiti, kajti naloge, za katere se učitelj ne briga ter jih vestno ne pregleda, nimajo nobene veljave. Vzlasti naj se gleda na to, da ne bodo znali otroci le lista napisati, ampak ga tudi zaviti, zapečatiti in napis narediti; tudi je treba otroke vaditi v višjem oddelku in ponavljavni šoli, da znajo pisati razne listnice, nakaznice itd.

Računstvo se dobro uči, samo potrebnih učnih pripomočkov sim ter tje manjka, vzlasti se pogrešajo nove mere in vage v natorni velikosti. Kmetški otroci nimajo povsod prilike se z novo mero in vago seznaniti, treba jim je stvar v šoli predočiti in potem se bodo tudi odvadili govoriti od funtov, bokalov itd. Našel sem tudi napako, da se otroci ustno in pismeno od-

šteti vadijo le s prištevanjem; vsled tega otrok o odštevanji pravega pojma nima. Otroci naj se vadijo v prvi vrsti v resnici odšteti in se-le, kadar so v tem popolnoma izurjeni, naj se vadijo tudi odšteti s prištevanjem.

Ravno tako nima še vsaka šola potrebnih zemljevidov. V takih slučajih morajo gosp. voditelji od krajin šolskih svetov zahtevati, da se potrebni učni pripomočki kupijo, in ako so njih zahteve brezuspešne, naj se obrnejo na c. k. okraj. šolski svet. Največja napaka pri pouku v zemljepisju je pa, ako otroci mnogo iz zemljepisja mehanično zblebetajo, na zemljevidu pa nič pokazati ne znajo.

Naravoslovni pouk naj bode, kolikor mogoče nazoren.

Pri lepomisli naj se strogo gleda na lepo in pravilno pisavo. Pisni zvezki naj bodo po vsem šolskem okraju enaki ter taki, kakor jih zahteva slavno naučno ministerstvo. O vpeljavi zvezkov za pisanje in risanje govorili in sklepali bodemo pri 5. točki dnevnega reda.

Petje se dobro goji, vendar je želiti, da bi se cesarska pesem tako pela, kakor je postavljena, kar se tu pa tam ne izpolnjuje.

Telovadba se je nekoliko opustila. Opozorujem, da to ne sme biti, ker je vzlasti za dečke telovadba še zmiraj obližan predmet. Dobro je, da otroci mej pesameznimi urami telovadijo.

Ženska ročna dela naj bodo bolj praktična; dekleta naj se vadijo delati to, kar doma potrebujejo, in ne posebnih umetnosti, kar jim pozneje v življenji ne hasni.

Uradna pisma so večinoma redna.

Šolske knjižnice so se vsled zadnjega ministerjalnega ukaza dobro uredile. Treba je vendar gledati, da se z dobrimi knjigami pomnožujejo, ter da se v ta namen dovoljeni zneski v resnici porabijo. Pri tej priliki omenil je gosp. nadzornik, da se okrajna učiteljska knjižnica, v kateri je mnogo koristnih knjig, od nekaterih učiteljev malo ali celo nič ne uporablja. Učitelji naj knjige marljivo prebirajo, ker to jim je v korist za njihovo nadaljno izobraževanje.

Hoja v šolo je bila precej redna. Priporočati pa moram, da se strogo na to gleda, da otroci pravočasno v šolo pridejo in ne zamujajo $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ in tudi celo uro.

Kmetijski pouk učil se je v posebnih urah v Črnomlju, Metliki, Semiču, Vinici, Podzemlju, Draščih, Adlešičah in Starem Trgu z dobrim in hvalevrednim uspehom. Ker imajo tudi vse druge šole, razun Preloke, šolske vrte, želiti je, da se povsod vpelje saj praktičen pouk v sadje- in trtoreji. Učitelji naj gledajo, da se mnogo plemenitih dreves in trt vsako leto iz šolskega vrta odda posestnikom šolske občine, in to brezplačno, ali saj po prav nizki ceni. Dotični zneski naj se porabijo za vzdrževanje šolskega vrta.

V tekočem šolskem letu 1885/6. se ni nobena šola na novo otvorila; a s 1. septembrom t. l. odpre se novoustanovljena enorazrednica v Dobličah.

Pri 3. točki dnevnega reda omenja g. predsednik: Vse šole zadevajoče ukaze in postave dobivajo šolska voditeljstva uradno, tudi jih priobčujejo večidel vsi časopisi posebno šolski, torej ni dvomiti, da bi bile komu neznane. Priporočam, da slavno učiteljstvo večkrat postave in ukaze prebira ter se tudi po njih natančno ravna.

O 4. točki dnevnega reda: »Kako naj vadi učitelj učence v olikanem vedenji?« določi g. predsednik kot poročevalce gg.: L. Pegana iz Preloke, J. Reicha z Vinice in F. Dularja iz Semiča. Prostoovoljno so še o tej točki poročali gg. K. Engelman, Stari Trg; F. Trošt, Vinica; J. Bantan, Dragatuš; M. Grm, Adlešice in F. Šetina, Črnomelj. Vsi poročevalci so svojo nalogo dobro izvršili. — Učne knjige ostanejo dosedanje, a radi pisank in risank se po nasvetu Trošta pooblasti učiteljsko osebje Črnomeljsko, da potrebno ukrene. (Konec prih.)

S Krasa, 10. jul. (Okrajna učit. konf. v Sezani; Wiesthalerjeva ocena o »Slovstveni zgodovini v slov. ljud. šoli« v »Zvonu«.)

Dne 7. t. m. je bila v Sezani okrajna učiteljska konferencija po naznanjenem dnevnem redu. Razen dveh učiteljev in 2 učiteljic došli so bili k tej konferenciji vsi redni učitelji in učiteljice tega okraja. Zapisnikarja sta bila učitelja Sivec in Štrukelj. Ob 9. uri zjutraj otvori g. nadzornik Davorin Sinkovič sejo, imenuje svojim namestnikom g. nadučitelja Antona Lešana ter po običajnem pozdravu prične s svojimi opazkami. Šolsko obiskovanje je bilo letos — po njegovi izjavi — bolje, kakor vlni. Vendar nekateri učitelji ne ravnaajo z zamudami, kakor bi bilo prav. Vsak učenec naj ima potrebne knjige, isto tako knjižice. A po nekaterih šolah se pogreša spisovnic, o knjižicah za računske naloge pa skoro ni sledu. Računstvo naj se ne predava premehanično, goji naj se posebno številjenje na pamet. Prirodopis nekateri le po knjigi učijo in ne nazorno, prirodopisne zbirke malokje nahaja. Isto tako se tu pa tam nao-

pačno učí zemljepis le na pamet, ne oziraje se na zemljevid. Urnikov se nekatere šole ne drže, nekateri učitelji pa samovoljno krajsajo šolski pouk. Tednik in šolska poročila naj se pišejo tudi za nadaljevalni tečaj. Kar se tiče učiteljev samih opomina g. nadzornik, naj se ne mešajo v domače prepire ter v politiko, temveč »naj se učijo, naj se učijo in zopet učijo«. Letos je le 16 učiteljev čitalo iz okrajne učit. knjižnice, kar ni dobro znamenje.

Na to se je prestopilo takoj k 4. točki dnevnega reda: »Podrobni učni načrt 1) za spise, 2) za lepopise«. O tem vprašanju se je razgovarjala užé v predkonferenčnih sejah enketa, in zato je izmed nje poročal o prvem delu tega pitanja, o spisih, g. nadučitelj Anton Benigar. Njegovo obširno poročilo je bilo sprejeto le z malimi vmesnimi opazkami. O drugem delu tega vprašanja je čital g. M. Kante, kar je tudi bilo po konferenciji odobreno. O točki »Kakó li ravnati s pismenimi nalogami« je čital g. Milko Pakiz, učitelj v Štorjah, ki je bil po žrebu referentom izvoljen. Pri tej točki sta izrekla g. Ant. Koršič in Fran Tomšič, naj si učenci nalog mejebojno ne popravljajo, ker to ni pedagogično, zbuja v srci učencevih sovraštvo itd. Torej naj naloge učitelj sam popravlja, pri čemer naj rabi tako zvana konvencionalna znamenja. Referentom za točko: »Kakó praktično poučevati računanje na pamet po 1., 2. in 3. Močnikovej računici, in katere naloge so v to najprimernejše?« bil je po žrebu izvoljen g. Koren, učitelj v Pliskovici. Po njegovej kratki razpravi je želel g. nadzornik, naj bi se kdo bral svoj izdelek o tej točki. Čital je g. Beno na dolgo in široko sestavljeno razpravo; a ker se tudi ni držal strogo naloge, govoril je naposled ob kratkem nadzornik sam o tej točki.

O biblioteki je poročal g. M. Kante, učitelj v Sezani. Pri volitvi v bibliotечно komisijsko ni bilo prave discipline, še manj pa pri volitvi v stalni odbor. Zaradi tega je bil g. nadzornik primoran, stalni odbor sam voliti, graja je pri tem našo nesložnost. Res bi bilo treba več sloge med nami; nađejam se, da bo vsaj odsehdob bolje. G. nadzornik sejo zaključivši zakliče živio tudi presvetlemu našemu cesarju, na kar vsa konferencija udari v veličanstven »Bog ohrani«. Predsednikov namestnik, g. nadučitelj Anton Leban, zahvali se g. nadzorniku za taktno vodstvo konferencije, a vprašanja, koja smo vsi pismeno izdelali, izročili smo g. nadzorniku.

Pri tej priliki mi je omeniti čudne prikazni, da med tem, ko se pri Vas na Kranjskem okrajni glavarji kaj radi udeležujejo takih konferenc, našega pa še nismo imeli česti videti med sabo.

Po konferenciji smo se zbrali pri čaši pive; a izpovedati moram, da one prostodušne zabave, kakor prejšnja leta, ni bilo; v Sezanskem okraji se bori učitelj skoro boji žigniti ali ganiti se, da ne bi prišlo strogemu »vitezu« do ušes. Žalostno! . . .

V 7. l. »Zvona« je izšla obširna, strokovnjaška, dokaj ugodna kritika o »Slovstveni zgodovini v slovenski ljudski šoli«, na koja naše učitelje opozarjamo; spisal jo je znani literat, gimnazijalni direktor g. Fr. Wiesthaler.

Gr.

Iz Krškega. Nova in obnovljena učila. V prejšnjih letih, ko je nastopala »nova šola«, pisalo se je tudi večkrat o novih učilih. Ali zdaj se je »nova šola« menda že »postarala«, zato se tudi o novih učilih zelo molčí, zlasti po slovenskih listih. Ali šola se ne sme postarati. Kakor se v šoli od leta do leta nabirajo novi, mladi učenci, tako se mora šola kolikor toliko vsako leto pomladiti. Ni treba ravno po novotarijih hrepeneti, ne smejo se zavrci dobre metode, če tudi so sto let stare, a nekaj je, kar se mora obnoviti, pomladiti in izpremeniti večkrat v vsaki šoli. To so učila.

Pa vsaj ni treba dosta priporočati, da se stara učila zavržejo. »Zob času« to sam preskrbi. Marsikatera šola omislila si je pred 10. in 15. leti lepa učila, a zdaj so že skoro nerabljiva. Nekoliko so temu učitelji in krajni šolski svéti sami krivi. Za shrambo učil bi bilo treba posebnih sob ali vsaj velikih in trdnih omar v šolski sobi. Pogostoma imajo pa učitelji tako majhne omariče, da shranijo le malo v njih. Kaj lepa učila so raztresena sim ter tje po šolski sobi, po kotéh, stenah, oknih in trpé pred vlažnostjo, prahom in šolskimi otroci ter se tako pokvarijo, da niso več za rabo.

Taka obrabljena učila je treba z novimi nadomestiti. Pri tem pa naj gleda učitelj, da si omisli najboljše v dotični stroki. Založniki se trudijo svoja učila vedno izboljševati. Zato mora učitelj seči po najnovejših izvodih in natisih. Ako si v takej stvari sam svetovati ne more, naj se obrne do boljših strokovnjakov. Dober svet utegne dobiti od voditeljev stalnih učilnih razstav. Taka stalna razstava učnih sredstev je tudi v Gradci (že nekaj let 3—4); njen odbor izdaja tudi mesečnik pod naslovom »Lehr- und Lernmittel-Magazin«, ki ga priporočamo posebno okrajnim učiteljskim knjižnicam. Predno učitelj učilo naroči, naj se z lastnimi očmi prepriča, kakšno je. V to svrho naj ga mu založnik na ogled pošlje. To stori dan danes vsak založnik rad, vsaj poština ni velika.

J. L.

Z Vinice. (Zahvala.) Gosp. Ivan Stariha, posestnik v Pribančih, odlikovan z zlatim križcem za zasluge, podaril je za šolska darila pet glđ., za kar se v imenu obdarovanih pri srčno zahvaljuje

Fr. Trošt,
nadučitelj.

Iz Šent-Jarneja na Dolenjskem. »Národna Šola« nam je poslala raznega šolskega blagá, za katero se ji najprej prísérčno zahvaljujem. Ravno tako se zahvaljujem tudi okrajnemu šolskemu nadzorniku g. Iv. Lapajnu za »Zgodovino štajerskih Slovencev«, katero je podaril naši šolski knjižnici. — Pri tej priliki mi pride na misel, kako je to, da se do zdaj še nihče ni oglasil v »Tov.« in nam naznanil one »knjige iz družbe sv. Mohora« ali »Slov. Matice«, ki so sposobne za šolske (otročje) knjižnice. Potrebno bi bilo, da bi nam o tem kaj povedal kak izvedenec, kajti pri zbiranju knjig za šolske knjižnice se razno ugiba.)*

V 1. dan julija t. l. so k nam prišli birmovat naš mil. knezoškof Jakob Missia, kateremu se je tudi šolska mladina spodobno klanjala.

Z Dobrove. Učitelji šolskega okraja »Ljubljanske okolice« imeli bodemo v 2. dan avgusta t. l. ob 9. uri zjutraj svojo letošnjo uradno konferencijo v II. mestni deski ljudski šoli na »Cejzovej cesti« v Ljubljani, in sicer po tem-le dnevnem redu: 1. Gospod predsednik otvori zborovanje in volita se dva zapisnikarja. 2. Poročilo g. c. k. okrajnega šolskega nadzornika o nadzorovanji šol v tem okraji. 3. Zadostuje li obstoječi učni načrt o realističnem pouku postavi z dné 2. maja 1883. l. in pa krajnim razmeram (zahtevam) tukajšnjega šolskega okraja, in ako ne, kaj naj bi se v tem načrtu sploh predrugačilo in izpremenilo. — Poročevalci o tem so določeni sledeči gospodje: za razdeljene enorazrednice: Gregorin, Fr. Praprotnik in Punčah; za dvorazrednice: Borštnik, Govekar in Papler; za četrterazrednice pa: Bregar, Kermavner in Stojec. 4. Poročilo o delovanji odbora, ki je sestavljal zapisnik onih knjig, katere so mladini primerne. Poročevalec bode gosp. Vagaja. 5. Določile se bodo učne knjige in »Berila«, katere se bodo v šolskem letu 1886/7. v tem okraji po ljudskih šolah pri pouku rabile. 6. Predsednik okrajne učiteljske bukvarnice poroča o stanu njenem ter kaže račun o dohodkih in troških. 7. Nasvêt o nakupovanji novih knjig in spisov za okrajno učiteljsko knjižnico. 8. Volitev: a) knjižnične komisije, b) stalnega odbora. 9. Samostalni nasvéti, kateri pa se morajo zadnji čas do 25. t. m. pismeno oddati pri gospodu predsedniku in voditelju konferencije. Tudi referati k točkama: 3. in 4. morajo se pismeno izdelati in po dovršenem poročevanji izročiti gosp. voditelju konferencije.

M. Rant.

Iz Ljubljane. Družba sv. Cirila in Metoda je imela v 5. dan t. m. svoj prvi veliki zbor. Ob 10. uri je bila v cerkvi Srca Jezusovega petá sv. maša, pri kateri je čitalnični zbor lepo pel; od 11. predpoludne do 1. popoldne se je pa v čitalnični dvorani zborovalo. Predsedoval je načelnik osnovalnega odbora gosp. Luka Svetec. Navzoči so bili zastopniki vseh do zdaj osnovanih podružnic iz raznih slovenskih krajev. G. predsednik otvori zbor s krepkim govorom, v katerem poudarja, da bode treba velikega truda in velikih žrtev, da se bode izvrševal smoter te velevažne družbe. Slovenci, rekel je, smo sicer majhen národ, mnogo imamo še nezavednih rojakov, tolika večja pa bode zasluga za malo kardelce delavcev, tem večja slava v národu samem in pri sorodnih bratih slovanskih. Le ljubezen nas vodi pri našem delovanji. Tujemu nasilstvu nasproti porodila se je misel, da se ustanovi naša družba, ki je prava prisiljena samoočramba. Glavno svojo podporo nahajala bode naša družba v državnih temeljnih zakonih. Solidarnosti učiti se nam je od naših nasprotnikov. Slovencem bode se naša družba priljubila in časteč spomin sv. patronov Cirila in Metoda, se bodo ravnali po njiju vzgledu in delali neumorno ter s tem dosegli, da bodo pozni unuki deležni blagoslova, ki sta ga onadva zasejala. — Tajnik g. prof. Tom. Zupan poročal je o dozdanjem društvenem delovanji, o njegovem vzvišenem namenu in o potrebi, da se vsestransko razširja. Društvo mora biti, poudarjal je, katoliško, národno, nepolitično, vseslovensko. Denarnica društvena premore užé 1160 glđ., a mnogo doneskov se ji še obeta. — Potem je bila volitev novega odbora. Izvoljeni so bili z vsklikom kot predsednik g. prof. Tom. Zupan, kot odborniki pa g. g. Svetec, Murnik, dr. Vošnjak, Hribar, Žumer, Žickar, Gr. Einspieler, dr. Tavčar, dr. vit. Bleiweis, Močnik. Za tem so bili na vrsti posamezni svétí. V Trstu se bode ustanovil slovenski otročji vrt v župniji pri sv. Jakobu. G. Obizzi opisoval je nevarnost, ki preti nekaterim slovenskim občinam na Goriskem ter je prosil, naj se storí, kar je treba, da se zapreči razslovenjenje teh krajev. G. Einspieler popisoval je žalostni stan slovenskega ljudskega šolstva na Koroškem. — G. Vršèc je priporočal, da naj se posebno ozira na kraje ob robu slovenskega ozemlja. — G. Čiček priporočal je za Ptuj dijaško

*) Tak nasvêt bi našem listu posebno dobro ugajal. Prosimo!

kuhinja, g. Buč iz Gradca pa premeno §. 1. društvenih pravil v tem smislu, da bi se društveno delovanje razširilo na vso Avstrijo. Govorila sta še g. g. dr. Dečko in Hribar in drugi. — Slovensko učiteljstvo veselo pozdravlja prevažno mlado družbo, ter ji vošči največo srečo in uspeh pri njeni velevažni nameri!

— Danes dokončavajo svoje leto vse tukajšnje srednje in ljudske šole.

— Meščanskim učiteljem na Dunaji je imenovan naš vrli sotrudnik, gospod Josip Ciperle. Čestitamo!

Razpisi učiteljskih služeb.

Na Kranjskem. Na II. mestni deški ljudski v Ljubljani. (Glej spodaj uradni razpis!) — Na novoustanovljeni enorazredni mestni ljudski šoli v predkraj »Karolinska zemlja« (na močvirji) pri Ljubljani s 600 gld. letne plače in s stanovanjem (ali pa s postavno stanarino). Prošnje vzprejema c. k. mestni šolski svet v Ljubljani do 15. avg. t. l. Na razširjeni trirazredni ljudski šoli v Šiški pri Ljubljani III. učiteljska služba s 450 gld. letne plače. Prošnje do 8. avg. t. l. pri c. k. okrajnem šolskem svetu v Ljubljani. — Na novoustanovljeni enorazredni ljudski šoli v Spodnji Hrušici pri Ljubljani s 500 gld. letne plače in s stanovanjem. Prošnje do 2. avg. t. l. pri c. k. okrajnem šolskem svetu v Ljubljani. — Na novo ustanovljeni šoli v Zgor-
njih Pirničah pri Medvodah s 450 gld. letne plače in s stanovanjem. Prošnje do 3. avgusta t. l. pri c. k. okrajnem šolskem svetu v Ljubljani. — Na enorazredni ljudski šoli v Vrbovem s 450 gld. letne plače in s stanovanjem za trdno, ali začasno. Prošnje do 1. avg. t. l. pri c. k. okrajnem šolskem svetu v Postojni. — V Kočevskem okraji. (Glej spodaj uradni razpis!) — Na enorazredni ljudski šoli v Smuki. (Glej spodaj uradni razglas!)

Premene pri učiteljstvu.

Na Kranjskem. G. Josip Rustija je šel iz Šent-Vida pri Vipavi v Orehek, g. Karol Češnik pa od tu v Šent-Vid, zač. — G. Fettich-Frankheim Ludovik gre iz Knezaka na II. uč. službo v Metliko, zač. — Za trdno so postavljeni: g. Alojzij Erker v Srednji Vasi, gspdc. Ivana Bregar v Dobropolji, g. Josip Ažman v Križah pri Trziči, g. Anton Likožar v Goričah in g. Fran Luzner v Voklem.

Štev. 65.

Natečaj.

Začetkom šolskega leta 1886/87. se bodo popolnile naslednje učiteljske službe, in sicer:

- a) na II. mestni deški ljudski šoli ena učiteljska služba; b) na mestni dekliški ljudski šoli službe 3., 4. in 5. učiteljice.

Tem službam pripada letna plača 600 gld. in pravica do postavnih službenih doklad.

Prosilci, oziroma prosilke, za katero teh služeb imajo svoje prošnje z dokazili o učiteljski sposobnosti za pouk v obeh deželnih jezikih in o dozdajnem službovanji, ako se nahajajo v dejanski učiteljski službi, potem predstojecemu c. kr. okrajnega šolskega sveta vsaj do 15. avgusta 1886. l. vložiti pri podpisnem c. kr. mestnem šolskem svetu.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani v 26. dan junija 1886. l.

Prvosodnik: Grasselli.

Štev. 791.

okr. š. sv.

Učiteljske službe.

V šolskem okraji Kočevskem bodo se začetkom šolskega leta 1886/87. za trdno, ali za časno oddale te-le učiteljske službe:

- a) II. uč. služba na trirazredni ljudski šoli v Dobropolji s 450 gld. letne plače;
b) na enorazredni ljudski šoli v Dragi s 450 gld. letne plače in s stanovanjem.
c) na enorazredni ljudski šoli v Nemški Loki s 450 gld. letne plače in s stanovanjem.

Prosilci naj svoje prošnje postavnim potom vlagajo do 15. avgusta t. l. podpisnemu šolskem svetu.

C. kr. okrajni šolski svet v Kočevju v 10. dan julija 1886. l.

Štev. 444.

okr. š. sv.

Razglas.

Na enorazredni ljudski šoli v Smuki (Langenthon) razpisana je služba stalnega učitelja z letno plačo 400 gld. in s prostim stanovanjem.

Dotične prošnje s potrebnimi prilogami vložijo se do 8. avgusta 1886. l. po postavnej poti pri podpisnem c. kr. okrajnem šolskem svetu.

C. kr. okrajni šolski svet v Rudolfovem v 9. dan julija 1886. l.

Predsednik: Ekel.